

Katedra sociálních věd UPa
Sociální antropologie
Protokol o hodnocení bakalářské práce
Posudek oponenta

Práci předložil(a) student(ka): Pavel Hvězda

Název práce:

THAJSKÝ BOX A MMA MODERNÍ FORMY BOJOVÝCH HER A RITUÁLY S NIMI SPOJENÉ

Oponent: PhDr. Michal Tošner, Ph.D.

1. CÍL PRÁCE (*uved'te, do jaké míry byl naplněn*):

Cílem předkládané bakalářské práce bylo představit fenomén thajského boxu a určitě syntézy bojových umění. Důvodem bylo autorovo přesvědčení, že jsou tyto bojové či sportovní praktiky veřejnosti málo známy. Cíl je tedy zprvu stanoven nenáročně. Student však překonal pouhou rovinu popularizace tím, že na pojednávání bojová umění a sporty uplatnil antropologická pojetí rituálu a hry. Cíle práce se tak podařilo s úspěchem dosáhnout.

2. OBSAHOVÉ ZPRACOVÁNÍ (*náročnost, tvůrčí přístup, proporcionalita teoretické a vlastní práce, vhodnost příloh apod.*):

Úvod práce stručně seznamuje se základním vymezením thajského boxu, jakožto kontaktního sportu s jeho pravidly a historií, až po jeho rozšíření a institucionalizaci v ČR. Dále představuje ostatní bojová umění, jako brazilské *Jiu jitsu*, moderní bojový sport *grapling* a nakonec také historický vznik zápasů, které jsou založeny na synkrezi či pluralitě bojových umění a sportů. Právě tyto zápasy podle studenta začínají být institucionalizovány a organizovány také v ČR a získávají na popularitě.

Student za teoretický rámec zvolil antropologické pojetí hry (Huizinga) a podle Calloise pak chápe zápasy konkrétně hry jakožto hry agonální. Za základ bojových umění a sportu pak považuje také rituál. Vymezení pojmu rituálu pak provádí náležitě na základě relevantních antropologických zdrojů (Rappaport, V. Turner, Malinowski, Radcliffe-Brown, Durkheim ad.).

Po této expozici pak autor přistupuje k pojednání o vlastním výzkumu. Představuje svoje seznámení se s daným prostředím, tak i vlastní pozici v něm, coby insidera na straně jedné a výzkumníka na straně druhé. Lokací výzkumu byl pardubický klub *Pretorian* a bylo využito základních metod zúčastněného pozorování a interview.

První část výzkumu se nese v deskriptivním duchu, představuje základní vybavení a průběh tréninku. Zde je patrné, že tréninky se řídí jistým specifickým pojetím těla a tělesnosti, což však zůstalo studentem nevyužito pro hlubší analýzu např. po vzoru karnální sociologie, byť se její elementy v práci neuvědoměle objevují a tématu je poskytnut dosti široký prostor. Líčení vlastní přípravy a účasti na turnajích je velmi poutavé. Taktéž barvitý je i popis rituálních vzorců a znaků, které je provázejí. Z nich pak vybral několik rituálů, které podrobil analýze. Funkcí rituálních prvků je podle jeho výkladu je integrace skupiny (týmu) a „integritu jedince v rámci skupiny“. To by samo o sobě bylo tradiční Durkheimovské vysvětlení. Kladně však hodnotím i postřeh, že rituální prvky přispívají k jisté spektakulárnosti a souvisejí s inscenací zápasu jakožto dramata. V závěru je kromě vysvětlení funkce vybraných rituálů dodává též jisté ospravedlnění zkoumaných aktivit, které podle něj nejsou pouze přehlídkou brutality, ale vedou k pěstování těla a v důsledku mohou mít kladný dopad na kvalitu života jedince.

3. FORMÁLNÍ ÚPRAVA (*jazykový projev, správnost citace a odkazů na literaturu, grafická úprava, přehlednost členění kapitol, kvalita tabulek, grafů a příloh apod.*):

Z formálního hlediska je práce zpracována řádně. Práce je strukturována logicky a je podložena dostatečným množstvím zdrojů a odborné literatury. Citace a odkazy jsou náležité, seznam literatury naplňuje zvolenou normu. Pouze uvádění titulů knih v textu není zcela v souladu se zavedeným územ. Z hlediska jazykového je napsána čtivým a formulačně srozumitelným jazykem a korektním

pravopisem. Po grafické stránce je práce vzhledná a řádná. Příloha je poněkud chudá (jedna fotografie), přičemž by rozsáhlejší obrazový materiál jistě zvýšil atraktivitu práce.

4. STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE (*celkový dojem z diplomové práce, silné a slabé stránky, originalita myšlenek apod.*):

Práci Pavla Hvězdy jsem si přečetl se zájmem. Mé počáteční obavy, že se bude jednat o pouhou popularizační prezentaci pojednávaných aktivit, byly brzo rozptýleny. Student prokázal, že je schopen pracovat s primární odbornou literaturou a návazně využít antropologických náhledů k adekvátní interpretaci jevů ve zkoumaném prostředí. Pojednání o rituálních aspektech je uspokojivé. Z líčení vlastní zápasnické zkušenosti jsem navíc získal pocit, že jeho situovanost v prostředí by měla i větší potenciál, pokud by se inspirovala karnální sociologií (kniha *Body and Soul*; L. Wacquant). I stávající zaměření práce je uspokojivé a splňuje požadavky kladené na bakalářskou práci.

5. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ (*jedna až tři*):

Nemám otázek a nechávám studentovi volný prostor k představení vlastního výzkumu.

6. NAVRHOVANÁ ZNÁMKA (*výborně, velmi dobře, dobře, nedoporučuji k obhajobě*):

Předkládanou bakalářskou práci Pavla Hvězdy doporučuji k obhajobě a navrhuji ji komisi hodnotit známkou výborně.

Datum: 19. 8. 2014

Podpis:

